

Pensioenfonds MN

Uitleg pensioenregeling Pensioenfonds MN

In dit Pensioen 1-2-3 leest u wat u wel en niet krijgt in onze pensioenregeling. Dit pensioenreglement is van toepassing op deelnemers die op 31 december 2021 premievrij voortzetten wegens arbeidsongeschiktheid, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Dat is belangrijk om te weten, bijvoorbeeld als u van baan verandert, arbeidsongeschikt wordt of gaat verhuizen. Pensioen 1-2-3 geeft geen persoonlijke informatie over uw pensioen. Die vindt u wel als u inlogt op www.pensioenfondsmn.nl en op uw uniform pensioenoverzicht (UPO). Op www.mijnpensioenoverzicht.nl staat uw totale pensioen.

Uw pensioeninformatie in laag 1, 2 en 3

Pensioen 1-2-3 bestaat uit drie lagen.

- Laag 1 geeft in het kort de belangrijkste informatie over uw pensioenregeling.
- In deze laag 2 leest u meer informatie over alle onderwerpen in laag 1.
- Laag 3 geeft juridische en beleidsmatige informatie over Pensioenfonds MN.

U vindt laag 1, 2 en 3 op www.pensioenfondsmn.nl. Of vraag deze bij ons op. Telefonisch via 070-316 04 66 of via e-mailadres pensioenfondsmn@mn.nl.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling?

Ouderdomspensioen

Via uw werkgever neemt u deel in de pensioenregeling van Pensioenfonds MN en bouwt u ouderdomspensioen op. Dat ouderdomspensioen ontvangt u vanaf uw AOW-leeftijd. Uw ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW. De AOW is het pensioen dat u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt.

Hoeveel pensioen u straks ontvangt van Pensioenfonds MN is vooral afhankelijk van de hoogte van het salaris dat u heeft verdiend, de inhoud van de pensioenregeling waaraan u deelneemt en het aantal jaren dat u pensioen heeft opgebouwd. Het ouderdomspensioen wordt vanaf uw AOW-leeftijd maandelijks uitbetaald, zolang u leeft. De hoogte van het ouderdomspensioen staat op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

De pensioenregeling waaraan u deelneemt is een uitkeringsovereenkomst. Elk jaar bouwt u pensioen op over een deel van het salaris dat u in dat jaar heeft verdiend. U bouwt niet over uw hele salaris pensioen op. Pensioenfonds MN houdt namelijk rekening met de AOW die u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt. Het deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'.

Stel: u verdient € 44.802 per jaar. De franchise is € 14.802. U bouwt in dat jaar 1,096% (2022) ouderdomspensioen op over de pensioengrondslag van € 30.000. Dat is € 328,80 in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt is een optelsom van alle jaren plus de eventuele indexatie en minus een eventuele verlaging.

Partner- en wezenpensioen

Naast uw ouderdomspensioen bouwt u ook partnerpensioen en wezenpensioen op. Als u overlijdt, heeft uw partner recht op een partnerpensioen en uw kinderen krijgen een wezenpensioen. Het partner- en wezenpensioen bestaat uit twee delen: het deel dat u heeft opgebouwd en het deel dat u nog op had kunnen bouwen. Afhankelijk van de situatie ontvangen uw nabestaanden een pensioen:

- **U overlijdt als u nog bij MN in dienst bent.**
Uw partner ontvangt het tot dat moment opgebouwde partnerpensioen én het partnerpensioen dat u nog zou opbouwen alsof u tot uw pensioendatum zou hebben gewerkt. Het wezenpensioen voor uw kinderen is 20% van het totale partnerpensioen.
- **U overlijdt nadat u uit dienst bent gegaan bij MN.**
Uw partner ontvangt het opgebouwde partnerpensioen. Het wezenpensioen voor uw kinderen is 20% van het partnerpensioen.
- **U overlijdt als u al met pensioen bent.**
U kiest voordat u met pensioen gaat de hoogte van het ouderdoms- en partnerpensioen. Uw partner krijgt het partnerpensioen waarvoor u koos toen u met pensioen ging. Het wezenpensioen voor uw kinderen is 20% van het partnerpensioen.

Uw partner krijgt partnerpensioen zolang hij of zij in leven is. Uw kinderen krijgen wezenpensioen tot zij 18 jaar worden. Als uw kind nog op school zit of studeert, krijgt uw kind wezenpensioen tot het 27 jaar wordt. U leest daarover meer op de website en in het pensioenreglement van Pensioenfonds MN. De hoogte van het pensioen voor uw partner en uw kinderen bij uw overlijden staat op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Op uw pensioeningangsdatum kunt u een deel van uw ouderdomspensioen uitruilen voor meer partnerpensioen. Uw ouderdomspensioen wordt dan wel lager. U leest hierover meer onder het kopje "Welke keuzes heeft u zelf?"

Als u overlijdt, heeft uw partner misschien recht op een wettelijke nabestaandenuitkering van de overheid, op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw). Hieraan zijn voorwaarden verbonden. Meer informatie hierover leest u op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB): www.svb.nl.

Invaliditeitspensioen

Uw pensioenregeling heeft een invaliditeitspensioen. Onder voorwaarden kunt u in aanmerking komen voor een aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de WIA. Dit noemen wij het invaliditeitspensioen. Eén van de voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen is dat u op de eerste dag van de wachttijd voor de WIA bij MN in dienst was. Ook als uw dienstverband tijdens uw wachttijd voor de WIA eindigt, kunt u mogelijk een aanvulling krijgen. Eindigt uw dienstverband terwijl u al een invaliditeitspensioen van ons ontvangt, dan loopt deze uitkering gewoon door zolang u aan de voorwaarden blijft voldoen. Meer informatie hierover vindt u op de website.

Premievrije voortzetting van uw pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Als u voor 35% of meer arbeidsongeschikt bent, heeft u naast een invaliditeitspensioen, ook recht op gedeeltelijke voortzetting van uw pensioenopbouw zonder dat u daar zelf nog premie voor betaalt. Deze premievrije pensioenopbouw is afhankelijk van de mate van uw arbeidsongeschiktheid. Meer informatie hierover vindt u op onze website.

Pensioenreglement

Wilt u precies weten wat onze pensioenregeling u biedt?

Lees het reglement op www.pensioenfondsmn.nl/downloads of vraag het bij ons op.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?

Pensioenfonds MN biedt u een volledige pensioenregeling. Dat betekent dat er geen pensioenonderdelen uitgesloten zijn. U bouwt namelijk ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen op. Ook voorziet uw pensioenregeling in een mogelijke aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering als u arbeidsongeschikt wordt.

Hoe bouwt u pensioen op?

A. De Algemene Ouderdomswet (AOW)

De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid, voor iedereen die tussen de leeftijd van 15 jaar en de ingangleeftijd van de AOW in Nederland heeft gewoond of gewerkt. De AOW-ingangleeftijd is niet meer voor iedereen gelijk en wordt jaarlijks aangepast. Kijk op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor uw AOW-leeftijd.

Let op: heeft u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen.

B. Het pensioen dat u via Pensioenfonds MN opbouwt

De hoogte van dit pensioen vindt u op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Op het UPO staat de hoogte van het ouderdomspensioen dat u nu heeft opgebouwd. Op het UPO vindt u ook gegevens van het partner- en wezenpensioen. Dat is pensioen voor uw partner en kinderen als u overlijdt. Kijk ook op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Daar vindt u naast een totaaloverzicht van het pensioen dat u heeft opgebouwd, ook het pensioen dat u opbouwde bij andere werkgevers.

C. De pensioenaanvulling waar u zelf voor zorgt

U kunt zelf een aanvulling regelen op uw AOW en het pensioen dat u opbouwt via uw werkgever. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering – zoals een lijfrente – af te sluiten. U kunt dit niet bij Pensioenfonds MN doen.

U bouwt pensioen op in een middelloonregeling

Ieder jaar bouwt u pensioen op over een deel van het salaris dat u in dat jaar heeft verdiend. U bouwt niet over uw hele salaris pensioen op. Pensioenfonds MN houdt namelijk rekening met de AOW die u van de overheid ontvangt als u met pensioen gaat. Het deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'.

U bouwt pensioen op over uw pensioengevend salaris (in 2022 tot € 114.866) minus de franchise. Het totale pensioen dat u zo opbouwt, is de optelsom van al die jaren, plus de eventuele verhoging van uw pensioen (indexatie) en minus een eventuele verlaging. Vanaf uw pensioeningangsdatum ontvangt u dit pensioenbedrag elke maand zo lang u leeft. Dit heet een middelloonregeling.

Opbouwpercentage

Ieder jaar bouwt u pensioen op over een deel van het salaris dat u in dat jaar heeft verdiend. Het deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'. Over het deel van uw salaris hoger dan de salarisgrens van € 114.866 (2022) bouwt u in deze pensioenregeling geen pensioen op. Over uw (eventueel gemaximeerde) pensioengevend salaris minus de franchise bouwt u jaarlijks 1,875% aan ouderdomspensioen op. Omdat er op de lange termijn mogelijk een tekort aan pensioengeld is, heeft het bestuur besloten om in 2022 het opbouwpercentage te verlagen. U leest hier meer over onder het kopje "Hoe zeker is uw pensioen?". Over het jaar 2022 bedraagt het opbouwpercentage 1,096%.

Stel: u verdient € 44.802 per jaar. De franchise is € 14.803. U bouwt in dat jaar 1,096% (2022) ouderdomspensioen op over de pensioengrondslag van € 30.000. Dat is € 328,80 in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt is een optelsom van alle jaren plus de eventuele indexatie en minus een eventuele verlaging.

Welke keuzes heeft u zelf?

Waardeoverdracht

Verandert u van werkgever en gaat u daardoor naar een andere pensioenregeling? De hoogte van uw opgebouwde pensioen per jaar bepaalt wat er met uw pensioen gebeurt. Het meenemen van uw opgebouwde pensioen van het ene naar het andere pensioenfonds heet waardeoverdracht. Is uw opgebouwde pensioen hoger dan € 520,35 (bedrag 2022) per jaar dan beslist u zelf of u uw pensioen meeneemt.

U regelt waardeoverdracht bij uw nieuwe pensioenuitvoerder. Laat u hier vooraf goed over informeren. Of waardeoverdracht een goede keuze is, hangt onder andere af van de financiële situatie van uw huidige en van uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Denk goed na of waardeoverdracht zinvol voor u is.

Vooraf kan niet gezegd worden of waardeoverdracht verstandig is. Elke situatie is anders.

Let in ieder geval wel op het volgende:

- Soms wordt uw opgebouwde pensioen beter aangepast aan de prijsstijging (indexatie) bij een andere pensioenuitvoerder. Kijk dit goed na, het indexatiebeleid is bij iedere pensioenuitvoerder anders.
- Het is belangrijk om de financiële situatie van de verschillende pensioenuitvoerders te vergelijken. Een pensioenuitvoerder die financieel gezond is en een hogere dekkingsgraad heeft, verhoogt uw opgebouwde pensioen bijvoorbeeld eerder. U vindt informatie over de dekkingsgraad van een pensioenfonds vaak op de website van het fonds. Houd er wel rekening mee dat de financiële situatie van een pensioenfonds in de loop der tijd kan veranderen.
- Kijk goed of de hoogte van het partnerpensioen verandert. Vaak is het partnerpensioen een percentage van het ouderdomspensioen. U vindt de hoogte van het partnerpensioen (ten opzichte van het ouderdomspensioen) in het pensioenreglement.
- Kijk ook goed na of u pensioen moet blijven opbouwen zodat uw partner in aanmerking komt voor partnerpensioen wanneer u overlijdt. Of ontvangt uw partner ook partnerpensioen bij uw overlijden terwijl u geen pensioen meer opbouwt bij het vorige fonds?

Is de dekkingsgraad van uw vorige pensioenfonds(en) en/of Pensioenfonds MN lager dan 100%, dan wordt uw aanvraag tijdelijk stopgezet. Zodra de financiële situatie van uw vorige pensioenfonds(en) én Pensioenfonds MN weer boven 100% is, nemen wij de aanvraag in behandeling. U vindt de meest recente dekkingsgraden op de website van Pensioenfonds MN.

Is uw opgebouwde pensioen minder dan € 520,35 (bedrag 2022) per jaar en hoger dan € 2 per jaar dan zorgen we er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder. Pensioenfonds MN checkt daarom per kwartaal bij www.mijnpensioenoverzicht.nl of u pensioen opbouwt bij een nieuwe pensioenuitvoerder. Heeft u geen nieuwe pensioenuitvoerder? Dan blijft uw pensioen bij ons. Is uw opgebouwde pensioen € 2 per jaar of minder dan krijgt u dat pensioen niet. Dat is wettelijk zo bepaald. De vrijgekomen waarde van deze kleine pensioenen vloeien dan terug naar het fonds.

Ouderdomspensioen uitruilen voor meer partnerpensioen

Als u met pensioen gaat of u als u uit dienst gaat bij MN, kunt u ervoor kiezen om een deel van uw ouderdomspensioen uit te ruilen voor meer partnerpensioen. U krijgt dan een lager ouderdomspensioen. Maar als u overlijdt, krijgt uw partner dan wel een hoger pensioen van Pensioenfonds MN.

Let op: Als u uit dienst gaat en een deel van uw ouderdomspensioen heeft geruild voor partnerpensioen, dan kunt u dit op de pensioendatum nog terugruilen. Als u op dat moment een partner heeft, dan moet uw partner hier wel mee instemmen.

Let op: Wanneer u ouderdomspensioen op de pensioeningangsdatum uitruilt voor een hoger partnerpensioen, dan is dit een eenmalige keuze! U kunt het partnerpensioen dan niet meer terugruilen naar ouderdomspensioen. Meer informatie over het uitruilen van pensioen vindt u op onze website.

Partnerpensioen uitruilen voor ouderdompensioen

Naast ouderdompensioen bouwt u ook partnerpensioen op. Er kunnen redenen zijn waarom u het partnerpensioen wilt ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Misschien heeft uw partner zelf een goed pensioen, of misschien heeft u geen partner (meer).

Krijgt u een nieuwe partner nadat uw pensioen is ingegaan? Dan komt deze partner niet in aanmerking voor partnerpensioen.

Let op: het uitruilen van partnerpensioen is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen heeft om het partnerpensioen uit te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt. Als u wél een partner heeft moet hij/zij het wel eens zijn met de keuze. Meer informatie over het ruilen van partnerpensioen voor een hoger ouderdompensioen vindt u op de website.

Als u gedeeltelijk met pensioen gaat

Wilt u voor uw AOW-leeftijd meer vrije tijd maar nog niet volledig stoppen met werken? Dan is gedeeltelijk met pensioen gaan een interessante mogelijkheid. U gaat dan voor een deel van uw werktijd met pensioen. Voor het andere deel blijft u werken en bouwt u pensioen op. Dit kan vanaf 55 jaar. Dat betekent wel dat het deel van het ouderdompensioen dat u eerder laat ingaan dan 68 jaar, lager is.

Eerder stoppen

U kunt er voor kiezen om uw pensioen eerder in te laten gaan dan op uw AOW-leeftijd. Dat betekent wel dat uw ouderdompensioen lager wordt. Eerder met pensioen gaan heeft dus financiële gevolgen. De pensioenopbouw stopt eerder en het ouderdompensioen is lager. U moet er ook rekening mee houden dat uw AOW wellicht later ingaat dan uw vervroegde ouderdompensioen. Kijk op www.svb.nl om te zien wanneer uw AOW ingaat.

Beginnen met een hoger of lager pensioen

U kunt de keuze maken om eerst een paar jaar een hoger ouderdompensioen te ontvangen en daarna een lager ouderdompensioen. Vanaf dat tweede moment is uw ouderdompensioen lager dan op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) staat.

U kunt ook de keuze maken om eerst een paar jaar een lager ouderdompensioen te ontvangen en daarna een hoger ouderdompensioen. Vanaf dat tweede moment heeft u bij deze keuze een hoger ouderdompensioen dan op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) staat.

De Belastingdienst stelt aan beide keuzes wel bepaalde grenzen. Pensioenfonds MN houdt daar rekening mee bij uw aanvraag. Kijk voor meer informatie hierover op www.belastingdienst.nl.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u hier eenmaal voor gekozen heeft, kan het niet meer ongedaan worden gemaakt.

Hoe zeker is uw pensioen?

Welke risico's zijn er?

De opbouw en uitbetaling van pensioen gaan over een heel lange periode. Vanaf de start van de opbouw tot de laatste pensioenuitbetaling kan wel eens 80 jaar zitten. In zo'n periode verandert de wereld waardoor er risico's kunnen ontstaan die uw pensioen bedreigen. De risico's leiden mogelijk tot een tekort.

Pensioenfonds MN probeert voorbereid te zijn op de risico's die uw pensioen kunnen bedreigen. In het verleden hebben we bijvoorbeeld te maken gehad met een snelle stijging van de levensverwachting. Die stijging was groter dan de stijging waarmee we rekening hebben gehouden. Als deelnemers gemiddeld ouder worden, moet hun pensioen langer worden uitbetaald. Pensioenfonds MN moet dan meer geld hebben dan waar eerst op werd gerekend.

De rente beïnvloedt de waarde van pensioenen. Pensioenuitvoerders maken van tevoren een inschatting van het geld dat ze nodig hebben om de pensioenen te kunnen uitbetalen. Hoe lager de rente is, hoe meer geld Pensioenfonds MN 'in kas' moet hebben om later alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Als de rente langdurig laag blijft, maakt dat de pensioenen dus duurder.

Ook de beleggingsresultaten kunnen tegenvallen. Daarom zorgt Pensioenfonds MN ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten. Winst op de ene belegging kan verlies op een andere belegging goedmaken. Een pensioenuitvoerder kan beleggingsrisico's ook afdekken. Daar zijn wel kosten aan verbonden.

Er zijn nog meer risico's waar Pensioenfonds MN rekening mee moet houden om uw pensioen zo goed mogelijk te beschermen. Pensioenfonds MN moet die risico's dus letterlijk 'managen'. Meer informatie over het risicomanagement van Pensioenfonds MN vindt u op onze website.

Besluiten van het bestuur van Pensioenfonds MN over het beleid, over de hoogte van de premie en de indexatie zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds. Vanaf 2015 moeten pensioenuitvoerders bij beleidsbeslissingen gebruikmaken van de zogenoemde beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde van dekkingsgraden over de laatste twaalf maanden.

Waardevast pensioen

Normaal gesproken wordt geld elk jaar iets minder waard. Dat heet 'inflatie'. Dat betekent dat u met hetzelfde bedrag minder kunt kopen dan in het voorgaande jaar. Vanwege de inflatie probeert Pensioenfonds MN uw opgebouwde pensioen jaarlijks te indexeren. Dat wil zeggen dat het opgebouwde pensioen jaarlijks meegroeit met de algemene prijsstijging. Wij noemen dit een waardevast pensioen. Het lukt niet altijd om de pensioenen mee te laten groeien met de stijging van de prijzen. Als het financieel tegenzit, kan het zo zijn dat Pensioenfonds MN niet of niet volledig kan indexeren. Dat betekent dan dat uw pensioen minder waard wordt. Als het daarna financieel meezit, kan het pensioen eventueel extra worden geïndexeerd om koopkracht te herstellen.

De opgebouwde pensioenen zijn per 1 januari 2020 niet verhoogd, maar ook niet verlaagd

In onderstaand overzicht ziet u hoe de pensioenen over de afgelopen vijf jaar zijn aangepast.

Jaar	Verhoging per 1 januari van het jaar	Verlaging per 1 januari van het jaar	Stijging prijzen in het voorgaand jaar*
2021	0%	0%	1,56%
2020	0%	0%	1,49%
2019	0%	0%	1,73%

*Prijsstijgingen over de periode 1 juli - 1 juli voorgaand, gebaseerd op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De financiële positie van Pensioenfonds MN is niet voldoende

Pensioenfonds MN heeft in 2021 een nieuw herstelplan ingediend, gebaseerd op de dekkingsgraad van 31 december 2020. In dit plan staat welke maatregelen Pensioenfonds MN neemt om de financiële positie van het fonds te verbeteren. In 2021 was een verlaging van de pensioenen niet nodig. Als de situatie niet verbetert is de kans groot dat in de komende jaren wel een verlaging nodig zal zijn.

Kijk voor meer informatie over het herstelplan, de meest actuele dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad op www.pensioenfondsmn.nl. Wilt u een kopie van het herstelplan? Dan kunt u dit bij ons aanvragen.

Als er een tekort is

Het kan gebeuren dat Pensioenfonds MN ondanks alle voorzorgen toch geld tekort komt om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Dan moet er iets gebeuren. Een pensioenuitvoerder heeft de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: de premie verhogen, niet indexeren of de pensioenopbouw verlagen. Het bestuur kan ook kiezen voor een combinatie van maatregelen of nog andere keuzes maken. In het uiterste geval kan Pensioenfonds MN besluiten uw opgebouwde pensioen of pensioenuitkering te verlagen. Meer informatie over hoe Pensioenfonds MN er financieel voor staat, vindt u op de website.

In de jaren 2019, 2020 en 2021 verlaagden wij de pensioenen niet.

Welke kosten maken wij?

Pensioenfonds MN maakt verschillende kosten om de pensioenregeling uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan kosten voor de administratie. Daar vallen de kosten voor de uitbetaling van de pensioenen en de incasso van de premies onder. Ook maken wij kosten voor de communicatie, bijvoorbeeld voor het maken en verzenden van dit Pensioen 1-2-3 en het Uniform Pensioenoverzicht (UPO).

Daarnaast zijn er kosten om het vermogen te beheren. Beleggen van het vermogen kost geld. Wij betalen bijvoorbeeld de partijen waaraan wij vragen om het vermogen te beleggen. Ook maken wij transactiekosten. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten die de beurs in rekening brengt bij de aankoop of verkoop van aandelen of obligaties.

In het jaarverslag van Pensioenfonds MN vindt u een specificatie van de kosten die wij maken. U vindt het jaarverslag op onze website.

Wanneer moet u in actie komen?

Als u verandert van pensioenuitvoerder

Als u van baan verandert en daardoor aan een andere pensioenregeling deelneemt, kunt u ervoor kiezen om uw opgebouwde pensioen mee te nemen. We noemen dat waardeoverdracht. U regelt waardeoverdracht bij uw nieuwe pensioenuitvoerder. Laat u hier vooraf goed over informeren.

Of waardeoverdracht een goede keuze is, hangt onder andere af van de financiële situatie van Pensioenfonds MN en van uw nieuwe pensioenuitvoerder. Als u besluit geen waardeoverdracht aan te vragen, dan blijft uw pensioen staan bij Pensioenfonds MN. Is uw opgebouwd pensioen minder dan € 520,35 per jaar en hoger dan € 2,- per jaar dan zorgt Pensioenfonds MN automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Als u arbeidsongeschikt wordt

Als u voor 35% of meer arbeidsongeschikt wordt, heeft u recht op gedeeltelijke voortzetting van uw pensioenopbouw zonder dat u daar zelf nog premie voor betaalt. Ook kunt u recht hebben op een invaliditeitspensioen. De premievrije pensioenopbouw en het invaliditeitspensioen zijn afhankelijk van de mate van uw arbeidsongeschiktheid. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw arbeidsongeschiktheid voor uw pensioen in kaart brengt. U moet de premievrije voortzetting en uw invaliditeitspensioen zelf aanvragen bij Pensioenfonds MN.

Als u gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat

Trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan is voor uw pensioenregeling hetzelfde. U moet dan goed kijken of uw partner bij uw overlijden recht heeft op partnerpensioen. Vindt u dat het partnerpensioen niet goed genoeg geregeld is, zorg dan dat u iets extra's regelt.

Let op: als u ongehuwd samenwoont, heeft uw partner niet automatisch recht op partnerpensioen bij uw overlijden. Om uw partner daarvoor in aanmerking te laten komen, moet u aan bepaalde voorwaarden voldoen, bijvoorbeeld een notarieel samenlevingscontract hebben. Een kopie van dat contract moet worden opgestuurd naar Pensioenfonds MN.

Als u gaat scheiden of uw geregistreerd partnerschap beëindigt

Uw ex-partner heeft recht op de helft van het ouderdomspensioen dat u opbouwde tijdens het huwelijk of de periode van het geregistreerd partnerschap. U moet dit zelf aanvragen. U kunt met uw ex-partner afwijkende afspraken maken. Deze afspraken moeten worden vastgelegd in het (echt)scheidingsconvenant. Om ervoor te zorgen dat de ex-partner een deel van het ouderdomspensioen ontvangt, moet u of uw ex-partner binnen twee jaar Pensioenfonds MN op de hoogte stellen van de scheiding en de eventuele afwijkende afspraken. Kijk voor meer informatie op de website.

Let op: het recht op een deel van het ouderdomspensioen geldt niet voor ongehuwd samenwonenden. Ongehuwd samenwonenden moeten zelf afspraken maken over de verdeling van het pensioen.

Uw ex-partner heeft ook recht op het partnerpensioen dat u opbouwde tot de datum van echtscheiding of beëindiging van het geregistreerd partnerschap. Voor het recht op het partnerpensioen hoeft u niets te doen. Tenzij uw ex-partner afstand doet van het recht, dan moet u Pensioenfonds MN wel informeren.

Let op: Ongehuwd samenwonenden hebben recht op partnerpensioen als er een samenlevingsovereenkomst is afgesloten. Uw ex-partner heeft recht op het partnerpensioen dat u opbouwde tot de datum waarop u en uw ex-partner niet meer op hetzelfde adres woonden.

Als u werkloos wordt

Als u werkloos wordt, stopt uw pensioenopbouw. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw werkloosheid voor uw ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen in kaart brengt. U hoeft ons niet zelf te informeren over uw werkloosheid.

Als u tussentijds verlof opneemt

Bij betaald verlof krijgt u uw salaris doorbetaald. U bouwt dan normaal pensioen op en hoeft geen actie te ondernemen. Als u mt onbetaald verlof gaat, heeft dit wel gevolgen voor uw salaris. En dus ook voor uw pensioenopbouw. Kijk voor meer informatie op de website.

Als u verhuist naar of in het buitenland gaat wonen

Verhuist u binnen Nederland? Dan krijgt Pensioenfonds MN automatisch een bericht van uw verhuizing via de Basisregistratie personen (BRP). Dit gebeurt nadat u uw nieuwe adres aan uw gemeente heeft doorgegeven.

Verhuist u naar het buitenland? Dan moet u zich uitschrijven bij uw gemeente en uw nieuwe adres in het buitenland doorgeven. De gemeente zorgt ervoor dat uw nieuwe adres doorgegeven wordt aan de aan de Registratie niet-ingezetenen (RNI).

Als u in het buitenland op een ander adres gaat wonen, moet u uw nieuwe adres doorgeven aan de RNI. U vindt meer informatie over de RNI op www.rijksoverheid.nl.

Als u een overzicht wilt van al uw pensioenen: www.mijnpensioenoverzicht.nl

Bekijk eens per jaar hoeveel pensioen u in totaal heeft opgebouwd bij al uw werkgevers op www.mijnpensioenoverzicht.nl. U kunt op de website inloggen met uw DigiD.

Daar vindt u het antwoord op de volgende vragen:

- Hoeveel AOW en pensioen heb ik opgebouwd?
- Wat is mijn te bereiken pensioen?
- Wat krijgen mijn nabestaanden als ik overlijdt?
- Welke gebeurtenissen zijn van invloed op mijn pensioen?

Als u vragen heeft

Op www.pensioenfondsmn.nl vindt u veel informatie. U kunt een mail sturen naar pensioenfondsmn@mn.nl of bellen naar telefoonnummer 070 - 316 04 66.